

Півненко Григорій Прокопович (1906-1997)

Ректор Харківського фармацевтичного інституту

1958-1970

Григорій Прокопович Півненко народився в 1906 р. у селищі Тростянець (нині Сумської області). У 1929 р. закінчив Харківський фармацевтичний інститут (ХФІ), потім аспірантуру. У 1940 р. Григорію Прокоповичу присвоєно вчене звання доцента. У 1941-1946 рр. знаходився в рядах Радянської Армії. З 1947 р. Г.П. Півненко завідував кафедрою технології лікарських форм і галенових препаратів (зараз – кафедра аптечної технології ліків) і водночас виконував функції заступника директора інституту з науково-педагогічної роботи. З 1975 р. займав посаду професора кафедри, у 1976-1977 рр. завідував кафедрою заводської технології ліків, а в 1978-1987 рр. працював професором-консультантом.

Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фармацевтичних наук за темою «Розробка й удосконалювання методів готування деяких екстемпоральних ліків і одержання деяких фармацевтичних препаратів» захистив у 1973 р. за спеціальністю 15.00.01. У 1975 р. отримав звання професора.

Протягом багатьох років був членом редколегії «Фармацевтичного журналу», головою Спеціалізованої ради інституту. Доктор фармацевтичних наук, професор, засновник наукової школи технологів, Г.П. Півненко нагороджений орденами Вітчизняної війни II ступеня, Трудового Червоного Прапора, Червоної Зірки, «Знак Пошани», численними медалями, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Почесний член наукового товариства фармацевтів України.

Під час роботи Григорія Прокоповича на посаді ректора в травні 1960 р. при ХФІ був відкритий заочний фармацевтичний факультет із щорічним набором 100 чоловік. За час існування факультету (1960-1970) було підготовлено 670

провізорів, фахівців аптечної справи. Продовжувалося удосконалювання структури і змісту денної форми навчання. Відповідно до нового навчального плану 1965 р. був трохи скорочений термін навчання (до 4,5 років), у програму підготовки була введена навчальна практика: польова – по ботаніці і пропедевтична – в аптеках. З початку 1960-х років на кафедрі ботаніки формується наукова школа мікроскопічного аналізу рослинної сировини. У 1961 р. починається викладання наукового комунізму. З 1961 р. курс неорганічної хімії знову виділяється в самостійну кафедру. З кінця 1960-х рр. на кафедрі мікробіології створюється наукова школа мікробіологічного скринінгу. Кафедра судової (з 1965 р. – токсикологічної) хімії займається дослідженнями проблеми судово-хімічного аналізу стрихніну і цитизину. У 1961 р. викладачами кафедри організації й економіки фармації був підготовлений перший в Україні підручник з даного предмету.

Актуальна науково-дослідна й учбово-методична діяльність колективу ХФІ під керівництвом Григорія Прокоповича дозволила інституту вийти на передові рубежі вітчизняної науки. Не випадково в стінах ХФІ в квітні 1963 р. проходив перший з'їзд фармацевтів України, а в 1964 р. наказом ВАК при Мінвузі СРСР в інституті була затверджена об'єднана Вчена рада з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата фармацевтичних наук. З 1962 по 1970 р. співробітники інституту захистили 47 дисертацій.

На посаді ректора Г.П. Півненко робив усе для того, щоб високий рівень навчання студентів і багатогранна наукова діяльність професорсько-викладацького колективу інституту дозволили ХФІ з 1965 р. проводити підготовку фахівців для закордонних країн.

У період з 1961 по 1971 р. інститут підготував 1367 фахівців-провізорів (денна форма навчання) і 671 фахівця-провізора (заочна форма навчання) і одного випускника – магістра фармації (громадянина Судану).

Професором Г.П.Півненко була створена наукова школа, що займалася вивченням хімічного складу ефірних і жирних олій флори України. Під його керівництвом були розроблені й удосконалені методи приготування екстемпоральних ліків, фітохімічних препаратів, створювалася навчально-методична література. Г.П.Півненко розробив три лікарські препарати, два з них випускаються промисловими підприємствами. Він – автор 105 друкованих праць, серед яких підручник «Аптечна технологія ліків» (1962), «Практикум з заводської технології ліків і галенових препаратів» (1968), «Практикум з аптечної технології ліків» (1964; 1972), «Методичні вказівки до лабораторних занять з заводської технології» та ін. Григорій Прокопович має авторське свідоцтво, підготував п'ять кандидатів фармацевтичних наук.